

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

In Genesis Enarratio

Chyträus, David

Vitebergæ

VD16 C 2625

Capvt XLII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-36126

IN GENESIN
CAPVT
XLII.

LOCI PRÆCIPVI.

I.

Exemplum Regule, Vtaris medijs à Deo ordinatis, & non tentes Deum neglectione mediolorum cum adsunt, nec desperes cum non adsunt. Vt Iacob etsi acceperat à Deo promissiones de victu & uitæ sustentatione, & alijs bonis: Tamen præsidijs à Deo ordinatis utitur, colit agros, eruit frumentum in Ægypto &c.

Est etiam exemplum prouidentie Dei, qua uita piorum de victu prospicit, ut Psalmo 105. & ad Timoth. 4. dicitur.

II.

Ioseph durius alloquens fratres est imago Dei, qui etsi ardet amore nostri, tamen peccatoribus, nisi eos serio de peccatis dolere & ueram penitentiam agere animaduertat, non statim ostendit faciem paternam: tametsi amorem paternum perpetuo retinet, ut Ose. 12. dicitur, Cõmiseratione caluit cor meum, commiseratione exarsit plenitudo mea, Non faciam furorem iræ meæ, Quia Deus ego & non homo. Sit licet in natos facies austeræ parentum, Æqua tamen semper mens est & amica uoluntas.

Forma

III.

Forma iuramenti Ioseph rectè intelligatur. Per salutem Pharaonis. Cum enim Iusiurandum sit inuocatio Dei, ut sit testis, & inspector nostri sermonis, & sit uindex si fallamus, perspicuum est non esse per creaturas iurandum. Ideo & Christus ipse illicitos iurandi modos Matth. 5. prohibet. Etsi autem excusant aliqui formas iurandi per creaturas tanquam sponsiones quibus aliquid deponitur: Tamen fatendum est essentiam Iusiurandi esse inuocationem ueri Dei, & imprecationem pœnæ diuinæ, & hæ sponsiones tantum de ijs rebus fieri possunt, quæ nostræ sunt, & quas transferre possumus.

Porro quod Ioseph inquit: Per salutem Pharaonis, id hanc uim habet. Iuro per illum Deum, qui seruat & gubernat hoc imperium Pharaonis, etsi fallo, tunc perdat Deus hoc imperium.

IIII.

DE MALA

Conscientia.

MALA CONSCIENTIA est & iudicium mentis in nobis accusans & condemnans nos ipsos propter sceleratè facta, & horrendus cruciatus cordis ordine immutabili scelera sequens.

Vt fra

Vt fratres Ioseph inquit, Merito hæc patimur,
Quia peccauimus in fratrem nostrum. Et Carmelus
inquit.

Conscia mens ut cuiq; sua, ita concipit intra
Pectora pro merito, spemq; metumq; suo.

Iuuenalis Satyri 13.

Quos duri conscia facti.

Mens habet attonitos, & surdo uerbere cedit
Occultum quatiente animo tortore flagellum.

Hortentur autem nos ad tuendam conscientie
integritatem hi Sex Loci, qui in Enarratione Pro
uerbiorum recensentur.

1. Seuerissimum mandatum Dei, quod præcipit
ne creatura rationalis contra conscientiam faciat,
hoc est, ne sciens Legem Dei uiolet.

2. Retentio fidei.

3. Facultas inuocationis. Nam si cor nostrum non
condemnat nos, fiduciam habemus quod exaudia-
mur à Deo.

4. Spes auxiliij & protectionis diuine.

5. Tranquillitas cordis, quæ retinetur bona con-
scientia & fide, οὐδέπ οὐτ ὡς εὐφραίνετ ἡμῶν ἐν
δὲρ ὡς ἐσ ὡς ἐδ' ὁς καὶ ἀρὸρ, ut inquit Nazianze-
nus.

6. Mitigatio & liberatio in calamitatibus.

V.

Vt foelicitas liberorum singulare & eximium
Dai

Dei donum est: Sic uicissim nullus est hominum acer-
bior cruciatus in uita, quam qui oritur ex calamita-
te & sceleribus natorum, qualis in hoc loco dolor
Patriarchæ Iacob describitur.

C A P V T XLIII.

LOCI PRÆCIPVI.

I.

NON sunt pretextu diuinarum promissionum
Naccersenda mala non necessaria, sed utendum
est medijs à Deo ordinatis cum adsunt. Sicut Iacob
ad pellendam famem frumentum ex Ægypto adfer-
ri curat.

II.

In periculis inextricabilibus humano consilio
cum omnibus præsijs uisibilibus destituti sumus,
non frangamur animo, nec desperemus. Sed ex Deo
pendeamus, & tranquillis animis ab ipso auxilium
& defensionem expectemus. Nam si omnibus quæsi-
tis medijs, necesse est subire periculum, tunc aut mi-
rando modo nos Deus liberabit, aut faciet aliquid
melius, si fidem & spem non abijciemus. Sicut Mo-
ses